

RIKSDAGENS PROTOKOLL

Nr 31

FÖRSTA KAMMAREN

1969

16—17 oktober

Debatter m. m.

Torsdagen den 16 oktober

	Sid.
Hälsningsord av talmannen	3
Interpellationer:	
av herr Kristiansson, Axel, (cp) ang. skadorna på jord- och skogsbruk genom extremt väder under år 1969	5
av herr Richardson (fp) om rätt att utan studentkompetens avlägga fullständig grundexamen vid universitet	6
av herr Werner (vpk) ang. inrättande av en statlig bostads- eller samhällsbyggnadsbank, m. m.	6
av herr Österdahl (fp) ang. trafiken mellan Gotland och fastlandet	7
av herr Högström (s) om åtgärder för att underlätta anställande av kvalificerad arbetskraft i företag med lokaliseringsbidrag	8
av herr Jansson, Paul, (s) om bättre ersättning till värnpliktig vid skada i militärtjänst	11
av herr Sveningsson (m) om åtgärder med anledning av stormskadorna i södra och västra Sverige, m. m.	11
av herr Sveningsson (m) ang. åtgärder mot illegal narkotikahandling, m. m.	12
av herr Tistad (fp) ang. insynen i statliga företag	13
av herr Wirtén (fp) ang. lokaliseringen till Sannäs av en plutoniumfabrik	14
Meddelande ang. enkel fråga av herr Nilsson, Ferdinand, (cp) ang. det statliga stödet vid nyetablering och utveckling av företag	15

Fredagen den 17 oktober

Meddelande ang. enkla frågor:

av herr Schött (m) om åtgärder mot avfolkning av Gotska Sandön	18
av herr Strandberg (m) om överföring från postlönekonto till annan bank	18

Torsdagen den 16 oktober

Kammaren sammanträdde kl. 11.00.

Herr TALMANNEN yttrade:

Jag ber att få hälsa ledamöterna av första kammaren välkomna till höst-sessionen och hoppas att den varma och vackra sommaren har medfört både vila och nya krafter för det säkerligen ganska ansträngande arbete som vi får under hösten. Det är ju många ärenden som är uppskjutna sedan vårriksdagen, och likaledes kommer nu över 50-talet regeringspropositioner, av vilka somliga torde vara tämligen omfattande.

Herr talmannen förklarade härefter årets höstsession öppnad.

Vidare anförde herr TALMANNEN:

Bland det myckna material som delats ut på ledamöternas bänkar finns också en sammanträdesplan och en ärendeplan för höstsessionen fram till och med den 30 november.

Som framgår av den preliminära sammanträdesplanen har det inte varit möjligt att i år uppgöra en plan för hela höstsessionen. Så snart det visar sig möjligt att fastställa dag för sessionens avslutande kommer jag givetvis att underrätta kammarens ledamöter därom. I övrigt ber jag att få hänvisa till de utdelade handlingarna.

Jag tillåter mig också fästa ledamöternas uppmärksamhet på att riksdagens konstklubb vid avslutandet av Erlanderepoken velat ge ledamöterna tillfälle till en återblick på de många politiskt viktiga händelser som timat under denna epok genom en utställning av inte alltför allvarligt slag i sammanbindningsbanan.

Upplästes följande till kammaren inkomna skrivelse:

Till riksdagen

Härmed får jag avsäga mig förtroendet att vara justitieombudsman från och med den 3 november 1969.

Stockholm den 15/10 1969

Hugo Henkow

På gjord proposition beslöt kammaren att vid sammanträde torsdagen den 23 innevarande månad företaga val av valmän jämte suppleanter för utseende av en riksdagens ombudsman.

Ledighet från riksdagsgöromålen för deltagande i utrikesutskottets resa till USA och Canada beviljades herrar *Lundström, Dahlén* och *Arne Geijer*, herr andre vice talmannen *Ivar Johansson* samt herrar *Birger Andersson* och *Virgin* för tiden den 16—den 22 oktober ävensom herr *Axel Andersson* för tiden den 16—den 21 i samma månad.

Vidare beviljades herrar *Nyman, Ottosson, Bertil Petersson, Johan Olsson* och *Jonsson* ledighet från riksdagsgöromålen under tiden den 16 oktober—den 1 november för deltagande i statsutskottets femte avdelnings resa till Japan, Hongkong, Thailand och Italien.

Ytterligare upplästes följande till kammaren inkomna ansökningar:

Till riksdagens första kammare

I anslutning till utrikesutskottets resa till USA och Canada, med början den 11 oktober, anhålles om förlängd tjänstledighet från riksdagsarbetet till och med den 29 oktober för att fullfölja en

studieresa, för vilken resestipendium beviljats av talmanskonferensen.

Sollentuna den 7 oktober 1969

Sture Palm

Till riksdagens första kammare

Härmed anhålles om ledighet från riksdagsarbetet från och med den 16 oktober tills vidare för att såsom svensk delegat delta i Förenta Nationernas XXIV generalförsamlings möte i New York.

Stockholm den 16 september 1969

Torsten Bengtson

De begärda ledigheterna beviljades, beträffande herr Bengtson för den tid, som åtginge för berörda uppdrags fullgörande.

Upplästes tre till kammaren inkomna ansökningar, vilka jämte därvid fogade läkarintyg voro så lydande:

Till riksdagens första kammare

Undertecknad, som för närvarande är intagen å Södertälje sjukhus, får härmed anmäla förhinder att delta i riksdagens arbete vid höstsessionens början. Läkarintyg bifogas.

Södertälje den 12 oktober 1969

Manne Olsson

Härmed intygas att riksdagsman *Emanuel Vilhelm Olsson* med adress Bergshyddan, Solbergavägen 7, Nykvarn, för närvarande är intagen på Södertälje sjukhus för utredning och att utredningen beräknas vara färdig tidigast den 19/10 1969.

Med. kliniken, Sjukhuset, Södertälje, den 10/10 1969

F. Ericsson

avdelningsläkare

Till riksdagens första kammare

På grund av magsår och njurlidande anhålles om ledighet från riksdagsarbetet tills vidare.

Örnsköldsvik den 15/10 1969

Sven E. Sundin

Härmed intygas att riksdagsman *Sven E. Sundin* denna dag intagits på härvarande medicinska klinik för utredning och vård.

Örnsköldsviks sjukhus den 15/10 1969

Johan Rudebeck

överläkare

Till riksdagens första kammare

Åberopande bifogade läkarintyg anholder jag om ledighet från riksdagsarbetet för tiden den 16/10—den 24/10.

Umeå den 14/10 1969

Gunnar Rönnerberg

Ang. riksdagsman Gunnar Rönnerberg, f. 09 01 30, Slöjdgatan 7 B, Umeå

Ovanstående patient vårdas sedan den 9/10 1969 på medicinska kliniken, Umeå lasarett. Utskrivning beräknas ske omkring den 16/10, varefter herr Rönnerberg kommer att vara sjukskriven till och med den 26/10 1969.

Således är herr Rönnerberg på grund av sjukdom förhindrad att återgå i arbetet före nämnda datum.

Umeå den 13/10 1969

Karl Swedberg

t.f. underläkare

Jämväl dessa ledigheter beviljades, beträffande herr Olsson, Manne, och herr Sundin för den tid, det i respektive läkarintyg omförmälda hindret varade.

Anmäldes och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 109, med förslag till lag om vissa rättigheter för statslösa personer och politiska flyktingar;

nr 118, med förslag till lag om förbud mot professionell boxning m. m.;

nr 119, med förslag till lag om ändring i giftermålsbalken m. m.;

nr 120, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.;

nr 121, angående ett statligt förvaltningsbolag, m. m.;

Interpellation ang. skadorna på jord- och skogsbruk genom extremt väder under år 1969

nr 122, angående Vänerns och Vätterns förbindelse med västerhavet;

nr 123, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt; och

nr 124, med förslag till lag om ändring i ärvdabalken, m. m.

Anmälades och bordlades av bankoutskottet jämlikt § 21 riksdagsstadgan gjorda anmälningar, att till utskottet inkommit framställningar

dels från fullmäktige i riksbanken angående nybyggnad för riksbankens huvudkontor;

dels från fullmäktige i riksbanken angående ombildande av vissa ordinarie tjänster i riksbanken;

dels ock från riksdagens revisorer angående omorganisation av revisorerernas kansli.

Interpellation ang. skadorna på jord- och skogsbruk genom extremt väder under år 1969

Herr KRISTIANSSON, AXEL, (cp) erhöill på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Det svenska jord- och skogsbruket har under år 1969 hårt drabbats av skadeverkningar. Det på grund av ihållande regn försenade vårbruket jämte därefter ihållande sommartorka har förorsakat stora skador på årets skörd. Inom vissa områden och beträffande vissa grödor finns det anledning att tala om missväxt. De hårda höststormarna har åstadkommit katastrofala skador på växande skog. Skadorna varierar i omfattning, men bedöms sammantagna som de största som förekommit i modern tid. Också beträffande skogen har sommartorkan åstadkommit betydande skador framför allt på yngre bestånd.

Att det svenska jordbruket på grund av de onormala väderleksförhållandena kommit i ett mycket besvärligt ekono-

miskt läge torde stå utom allt tvivel. Framför allt gäller detta de särskilt kapitalkrävande företagen. Hårdast drabbas de jordbrukare som med statligt stöd gjort stora kapitalinsatser i rationaliseringssyfte. Det höga ränteläget gör för denna kategori situationen än värre. Det må dock inte förglömmas, att speciellt skogsskadorna där stormen gått hårdast fram också för det mindre jordbruket varit mycket kännbara. Här är det ofta fråga om endera tillspillogivande av sparad kapital eller undanryckande av en väsentlig del av försörjningsunderlaget framöver.

Beträffande det egentliga jordbruket finns sedan åtskilliga år tillbaka ett fungerande skördeskadeskydd. Dessbättre innefattar detta numera också obligatorisk anmälningsplikt varigenom samtliga jordbrukare automatiskt blir delaktiga av eventuellt utfall därifrån. Det kan dock ifrågasättas om detta skydd räcker inför en katastrof av sådan räckvidd. De onormala väderleksförhållandena har förorsakat skador som skördeskadeskyddet inte på något sätt täcker. Som exempel kan nämnas omsådd av utvintrade höstgrödor, av torkan förstörd vallinsådd, samt inte minst de på grund av väderleksförhållandena icke besådda arealerna. Därtill kommer att ett ovisst utfall i fråga om skadeersättning blir tillgängligt först i mars 1970.

På skogens område finns ingen motsvarighet till skördeskadeskyddet. Det försäkringsmässiga skydd som skogsägaren hittills kunnat teckna ger med nuvarande kvalifikationsgränser ett ringa eller högst bristfälligt skydd. Sannolikt blir en mycket stor del av de skadelidande helt utan ersättning. Det ekonomiska avbräcket torde därför inom denna sektor av näringen bli än större, i varje fall på sikt. Här uppställer sig också arbetskrafts- och marknadsföringsproblem av stora mått.

Sammanfattningsvis torde kunna sägas att jordbruksnäringen, skördeskade-

Interpellation om rätt att utan studentkompetens avlägga fullständig grundexamen vid universitet — Interpellation ang. inrättande av en statlig bostads- eller samhällsbyggnadsbank, m. m.

skyddet till trots, lidit ett stort ekonomiskt avbräck. Som omedelbar åtgärd måste tillses att jordbruksnäringens likviditet icke undergrävs, att uppskov med amorteringar beviljas i erforderlig grad samt att gällande kreditrestriktioner tar hänsyn till årets skördesituation. När skördesituationen totalt och med säkerhet kan överblickas, torde fråga uppstå om jordbruket på sikt ensamt skall bära denna börda eller om övriga åtgärder från samhällets sida bör vidtagas. Där skogsbruket dominerar är förhållandena delvis annorlunda. Det påtvingade »förtidsuttaget» bör föranleda en liberalisering av gränserna för insättning på skogskonto. Det är här också fråga om en anspänning och reservering av tillgängliga arbetskraftsresurser med kännedom om skogen. I detta fall kan det vara angeläget t. ex. med uppskov med militärtjänst för yrkeskunniga skogsarbetare.

Med hänvisning till ovanstående anholder jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet få ställa följande fråga:

Är statsrådet beredd att redogöra för de åtgärder som vidtagits eller som kommer att vidtagas för att mildra verkningarna av de skador som på grund av extrema väderleksförhållanden drabbat jord- och skogsbruket?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spørsmål finge framställas.

Interpellation om rätt att utan studentkompetens avlägga fullständig grundexamen vid universitet

Ordet lämnades härefter till herr RICHARDSON (fp), som yttrade:

Herr talman! Från och med detta läsår har rätten till universitetsstudier vidgats. Var och en som har fem års yrkesarbete bakom sig har nu rätt att

skriva in sig vid universitet och läsa något eller några av de tolv ämnen, som öppnats även för dem som inte har studentexamen eller motsvarande studiekompetens.

De som på detta sätt försöksvis får bedriva universitetsstudier har dock inte de formella möjligheterna att studera till en fullständig examen. De får bara läsa högst 60 poäng, vilket motsvarar en halv grundexamen. Bestämmelserna förefaller omotiverade. De som visat studieförmåga nog att ta 60 poäng bör också få förtroendet att studera vidare.

Med hänvisning till det ovan anförda anholder jag att till statsrådet och chefen för utbildningsdepartementet få ställa följande fråga:

Avser statsrådet att låta utfärda sådana bestämmelser, att de personer utan studentexamen eller motsvarande studiekompetens, som erhållit rätt att skriva in sig vid universitet och läsa vissa ämnen i begränsad omfattning, också skall få möjlighet att studera till en fullständig grundexamen?

Även denna anhållan bifölles.

Interpellation ang. inrättande av en statlig bostads- eller samhällsbyggnadsbank, m. m.

Herr WERNER (vpk) erhöll nu ordet och anförde:

Herr talman! Situationen på bostadsmarknaden är med hänsyn till kostnadsutvecklingen fortfarande ett allvarligt problem. I en från bostadsstyrelsen nyligen framlagd rapport om bostadshyror och outhyrda lägenheter i statsbelånade flerfamiljshus belyses detta. Antalet outhyrda bostäder tre månader efter färdigställandet utgjorde i Storgöteborg 10 %, Västerås 17 %, Eskilstuna 31 %, Oxelösund 87 %, Nyköping 48 %, Karlskrona 31 %, Mariestad 33 %,

Interpellation ang. trafiken mellan Gotland och fastlandet

osv. för att nämna de mest anmärkningsvärda exemplen. Siffrorna uttrycker det enkla faktum att bostadskonsumenterna inte anser sig ha råd att klara de höga hyrorna inom nyproduktionen.

Enligt samma källa är medelhyran för trerumslägenheter exklusive bränsle 500 kronor för hela riket, högst låg den i Storstockholm med 600 kronor per månad och i Malmö—Lundområdet lägst med 450 kronor per månad. Hyrorna/årsavgifterna för trerumslägenheter var i genomsnitt 5—6 % högre för de lägenheter som blev inflyttningsfärdiga under år 1968 än för dem som färdigställdes före oktober 1967. Enligt undersökningar företagna av statistiska centralbyrån är den genomsnittliga byggnadskostnaden per m² lägenhetsyta 946 kronor år 1968 mot 923 kronor år 1967. Byggnadskostnadsindex för januari 1969 ligger dock 2,2 % lägre än motsvarande månad 1968. En viss tendens till sänkning föreligger således.

Mot bakgrunden av dessa fakta uppstår frågan om åtgärder från statsmakternas sida i syfte att nedbringa bostadsbyggnadskostnaderna. I förgrunden står därvid följande frågor:

1. Kapitalkostnadernas nedbringande. En fortsatt högräntepolitik hotar att vända tendenserna till sänkta byggekostnader till en ny stegringstrend.

2. En rationellare och mera stabil ordning i fråga om bostadsbyggandets kreditförsörjning är nödvändig. Från tid till annan träffade avtal med affärsbankerna om en förbättrad finansiering av bostadsbyggandet vid tillfällen då kritiken mot hittills rådande system vuxit i styrka är ingen tillfredsställande ordning. Risk för nya störningar föreligger. Det i riksdagen flera gånger resta kravet om en statlig totalfinansiering av bostadsbyggandet genom en statlig bostads- eller, som Svenska byggnadsarbetareförbundets kongress formulerade, en *samhällsbyggnadsbank*, framstår som en avgjort bättre lösning.

3. I motioner och interpellationer

från vänsterpartiet kommunisterna har i riksdagen ett flertal gånger aktualiserats även en rad andra frågor. Sådana är bl. a. samhälleliga ingripanden i syfte att åstadkomma en billigare byggmaterialproduktion, stöd åt allmännyttiga produktionsföretag som jämte det fackligt-kooperativa storbyggnadsföretaget BPA kan erbjuda de privatkapitalistiska storföretagen inom branschen konkurrens i fråga om de större byggnadsobjekten. Nämnas bör också åtgärder i syfte att sätta stopp för markspekulation och upptrissade markpriser. Åtgärder i denna riktning har alltjämt aktualitet. Sammantaget kan de leda till sänkta byggekostnader och därmed också till lägre hyror.

Med hänvisning till det anförda hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för inrikesdepartementet få rikta följande frågor:

Hur bedömer statsrådet förutsättningarna att genom statliga åtgärder medverka till sänkta bostadsbyggnadskostnader och vilka initiativ kan påräknas från statsrådets sida i sådan riktning?

Har statsrådet för avsikt att för riksdagen framlägga förslag om inrättandet av en statlig bostads- eller samhällsbyggnadsbank?

Det sålunda begärda tillståndet lämnades av kammaren.

Interpellation ang. trafiken mellan Gotland och fastlandet

Ordet lämnades på begäran till herr ÖSTERDAHL (fp), som yttrade:

Herr talman! Under snart 25 år har sjöförbindelserna mellan Gotland och fastlandet varit föremål för statliga utredningar och överväganden. Någon lösning på därmed sammanhängande trafikproblem — som främst synes vara av ekonomisk natur — har dock ännu inte kommit till stånd. Under tiden har en

Interpellation om åtgärder för att underlätta anställande av kvalificerad arbetskraft i företag med lokaliseringsbidrag

oerhört snabb utveckling ägt rum på den hjulburna trafikens område, främst beroende på långtradartrafikens utbyggnad och effektivisering. Sjötrafiken har på korta sträckor inte kunnat hävda sig i konkurrensen, vilket bl. a. framgår av att kusttrafiken nästan helt nedlagts. Sjötransporterna mellan Gotland och fastlandet — med hänsyn till de korta avstånden närmast hänförliga till kusttrafik — har därför fördyrats kraftigt i förhållande till trafiken på land. Detta har medfört att avståndet mellan Gotland och riket i övrigt förlängts avsevärt, ekonomiskt sett. För närvarande är transportkostnaderna per ton gods mellan Visby och Stockholm ungefär tre gånger så höga som vid transport motsvarande avstånd på fastlandet, om godset i båda fallen transporteras på långtradarare.

Eftersom hemmamarknaden på Gotland är för liten för andra än rent servicebetonade företag måste större delen av produktionen på Gotland avsättas utanför ön. Vidare måste större delen av konsumtionsvarorna införas till Gotland. De höga fraktkostnaderna får därför till resultat dels lägre producentpriser för varor tillverkade på ön men med avsättning utom länet, dels högre konsumentpriser på införda produkter med höga levnadskostnader som följd. Detta medför att levnadsstandarden blir lägre på Gotland än i övriga delar av landet.

I de fall råvaror måste införas till Gotland och produkterna därav avsettes utanför ön får företagen vidkännas dubbla fraktkostnader enligt nu gällande höga frakttaxor.

En av de viktigaste förutsättningarna för att gotländsk företagsamhet skall kunna utvecklas på ett tillfredsställande sätt och därigenom skapa möjligheter för Gotlands befolkning att erhålla godtagbara sysselsättnings- och inkomstmöjligheter är att transportkostnaderna mellan Gotland och fastlandet nedbringas till samma nivå som på motsvarande

avstånd på fastlandet. Det är därför angeläget att snabba åtgärder i den riktningen vidtages från statens sida.

I januari i år frågade undertecknad dåvarande kommunikationsministern om han hade för avsikt att till 1969 års vårriksdag lämna förslag angående trafiken mellan Gotland och fastlandet. Han hänvisade då till det preliminära avtal som träffats men som Gotlandsbodelagets styrelse inte ansett sig kunna godta. Han kunde därför inte göra något uttalande i frågan.

Med hänsyn till detta svar och till att några utåt synliga nya initiativ i frågan inte tagits men också till att en ny kommunikationsminister tillträtt med — som jag hoppas — en positiv inställning till detta för Gotland så vitala problem, hemställer jag om första kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet få rikta följande frågor:

1. Vilka åtgärder har från regeringens sida vidtagits sedan januari 1969 för att lösa trafikproblemen mellan Gotland och fastlandet?

2. Vilka nya initiativ kan under den närmaste tiden emotes från herr statsrådets sida för att lösa dessa för Gotlands befolkning så vitala trafikproblem?

På gjord proposition bifölles herr Österdahls berörda hemställan.

Interpellation om åtgärder för att underlätta anställande av kvalificerad arbetskraft i företag med lokaliseringsbidrag

Herr HÖGSTRÖM (s) fick därpå ordet och anförde:

Herr talman! Utvecklingen på arbetsmarknaden under första halvåret 1969 har kännetecknats av en betydande förstärkning i näringslivets efterfrågan på personal. För landet som helhet gäller efterfrågan inte enbart van arbets-

Interpellation om åtgärder för att underlätta anställande av kvalificerad arbetskraft i företag med lokaliseringsbidrag

kraft utan i allt högre grad ovan och tidigare relativt svårplacerad arbetskraft.

Trots den ökade arbetskraftefterfrågan har den registrerade arbetslösheten legat kvar på en relativt hög säsongmässig nivå. Speciellt gäller detta våra fyra nordligaste län.

Tusentals unga och yrkesutbildade människor har under de senaste åren på grund av avsaknad av arbetstillfäll-

en måst söka sin utkomst i andra delar av landet.

För att stimulera till denna flyttning har staten för den enskilde sökanden på ett fördelaktigt sätt medverkat med ekonomiska bidrag.

Som exempel på hur stor denna utflyttning är kan nämnas att under tiden 1.1 1967—30.6 1969 i de fyra nordligaste länen följande antal har beviljats flyttningshjälp.

Period	Starthjälp	Familjebidrag	Flytt.-bidrag	Utrustn.-bidrag	Samtliga ¹	därav kvinnliga
1967	9 004	1 395	1 382	1 197	10 302	2 843
1969	11 915	1 784	2 006	1 693	13 728	3 814
1.1—30.6	7 911	1 429	1 333	1 255	9 141	2 158
	28 830	4 608	4 721	4 145	33 171	8 815

¹ En person kan ha beviljats hjälp i en eller flera av dessa former under året. Slutsiffran utgör därför inte en summering av de föregående kolumnerna.

Totalt har alltså under denna tidsperiod 33 171 personer erhållit flyttningsskattbidrag.

Till detta kan läggas att en minst lika stor förflyttning sker utan hjälp av statliga bidrag. Det gäller i huvudsak personer som är nyexaminerade från en utbildning och som tidigare inte varit ute på arbetsmarknaden.

För att motverka den undersysselsättning, som uppkommit genom den strukturrationalisering som genomförts inom den norrländska basindustrin med därtill hörande driftinskränkningar och driftnedläggelser, har beslut fattats om statligt lokaliseringsstöd med anse- nliga belopp. Under perioden 1.7 1965—30.6 1969 har beslut fattats om statligt lokaliseringsstöd för 885 miljoner kronor, varav 164 miljoner i bidrag.

Det s. k. stödområdets andel av det statliga lokaliseringsstödet, som beviljats under de gångna fyra åren av den femåriga försöksverksamheten, är 68 procent. Områdets andel av enbart bidragen uppgår till 95 procent.

Härnösand/Kramfors, Säffle/Ämål, Östersunds, Sundsvalls och Karlstads A-regioner, har alla fått mer än 50 miljoner i lokaliseringsstöd. De sammanlagda kostnaderna för de investeringsobjekt som getts stöd har beräknats till 1 626 miljoner, fördelade på 860 miljoner i byggnader och 766 miljoner i maskiner. Investeringarna har i samband med ansökan om lokaliseringsstöd beräknats komma att resultera i sysselsättning för 9 800 personer inom stödområdet och för 5 100 personer inom andra lokaliseringsområden i landet. Uppgifterna om det beräknade sysselsättningstillskottet grundas på företagens egna uppskattningar och avser antal årsarbetare.

Inom Västernorrlands län har under perioden 1.7 1965—30.6 1969 beviljats lokaliseringsbidrag med 25 892 000 kronor och lån med 127 292 000 kronor, totalt ett lokaliseringsstöd med 153 184 000 kronor. Den planerade sysselsättningsökningen var beräknad till 1 464 arbetstillfällen. Den 30.6 1969 redovisades en förändring av sysselsättningstillskottet

Interpellation om åtgärder för att underlätta anställande av kvalificerad arbetskraft i företag med lokaliseringsbidrag

med + 697. Det är räknat totalt på redan tidigare verksamma företag — som erhållit stöd för utbyggnad — och helt nylokaliserade företag.

Genom den förda lokaliseringspolitiken har alltså länet tillförts medel som skulle möjliggöra att ytterligare arbetskraft skulle kunna beredas sysselsättning. En fullt utbyggd produktionsapparat finns, till viss del med en mycket högt kvalificerad tillverkning. Det har dock uppstått vissa svårigheter att driva företagen med en önskad produktivitet. Den primära orsaken till detta är den knapphet som råder på fullt kunig arbetskraft med mångårig vana inom yrket. Även om omskolningsverksamheten på alla sätt försöker att medverka till att lösa bl. a. de nylokaliserade företagens problem, har det dock framstått som nödvändigt att de jämväl på något sätt tillförs arbetskraft med en längre kvalificerad yrkesutbildning.

Då länet, och i synnerhet vissa områden av detsamma, tidigare varit ett utpräglat område för bearbetning av skogsprodukter, saknas yrkesmän med mångårig erfarenhet inom i första hand metallbranschen.

Som exempel kan nämnas att inom vissa områden i länet vid mittmånadsräkningen i september månad ett 100-tal lediga platser redovisades inom metall- och verkstadsindustrin. En betydande del gäller efterfrågan av högt kvalificerad arbetskraft. Genom att detta område tillfördes ett antal »nyckelmän», som den yrkeskunniga arbetskraften utgör, skulle företagen i ökad utsträckning kunna anställa även icke yrkeskunnig arbetskraft som nu av skilda orsaker är att betrakta som lokalt bunden. Det skulle även medföra att ungdomarna — på ett helt annat sätt än tidigare — fick en ökad frihet i valet mellan arbete inom hemorten och i andra delar av landet.

Önskemålet är nu att sådana åtgärder vidtages att den kvalificerade arbetskraft som det här gäller ges en möj-

lighet till att erhålla samtliga flyttningsbidrag vid anställning i nylokaliserade företag i stödområdet.

Enligt arbetsmarknadskungörelsens 29 § utgörs *flyttningsbidrag* av respennings-, bortavistelsebidrag, starthjälp, utrustningsbidrag.

Enligt de allmänna förutsättningarna utgår i stort sett dessa bidrag till den som

»1) är eller löper risk att bli arbetslös,

2) kan antagas icke kunna få arbete i eller i närheten av hemorten, och

3) genom den offentliga arbetsförmedlingen får eller söker arbetsansättning i öppna marknaden i annan ort, där det är särskilt svårt att få arbetskraft i det yrke anställningen avser.

Utan hinder av villkoren under 1 och 2 kan flyttningsbidrag i form av *respennings* och *bortavistelsebidrag* utgå till den som har kvalificerad yrkesutbildning och efter *eget initiativ* fått stadigvarande anställning i yrket vid nyetablerat eller utvidgat industriföretag i ort inom område som anges i 2 § första stycket kungörelsen den 23 april 1965 (nr 101) om statligt lokaliseringsstöd, under förutsättning att arbetskraft med den behövliga utbildningen icke kan erhållas i orten.»

Av ovanstående framgår

att en person som har kvalificerad yrkesutbildning och efter *eget initiativ* fått stadigvarande anställning i yrke inom ett nyetablerat lokaliseringsföretag på annan ort, kan komma i åtnjutande av vissa flyttningsbidrag;

att arbetstagaren dock endast kan erhålla respennings- och bortavistelsebidrag;

att han ej kan komma i åtnjutande av starthjälp och utrustningsbidrag.

Med stöd av det ovan anförda anhåller jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för inrikesdepartementet få framställa följande frågor:

1. Vilka åtgärder avser statsrådet vid-

Interpellation om bättre ersättning till värnpliktig vid skada i militärtjänst — Interpellation om åtgärder med anledning av stormskadorna i södra och västra Sverige, m. m.

taga för att underlätta för de nylokaliserade företagen att erhålla den för specialiserade uppgifter kvalificerade arbetskraft som de behöver för att skapa och upprätthålla en hög produktivitet?

2. Är statsrådet beredd att göra en översyn av nu gällande bestämmelser om flyttningsbidragen så att, oavsett hemort, kvalificerad arbetskraft utöver respenning och bortavistelsebidrag skall kunna komma i åtnjutande även av starthjälp och utrustningsbidrag vid tillträde till »nyckelbefattning» inom ett lokaliseringsföretag?

Kammaren medgav, att ifrågavarande spörsmål finge framställas.

Interpellation om bättre ersättning till värnpliktig vid skada i militärtjänst

Ordet gavs nu till herr JANSSON, PAUL, (s), som yttrade:

Herr talman! Värnpliktsutbildningen medför inte bara svåra påfrestningar för de värnpliktiga utan också stora risker för skador under övningar och annan utbildning. De skador som uppstår vid exempelvis skjutövningar av olika slag och handhavande av sprängämnen som handgranater och dylikt får ofta förödande konsekvenser för den skadade och hans familj.

I detta sammanhang vill jag hänvisa till den svåra olycka som för ett halvår sedan inträffade vid Ravlunda skjutfält där en haubits exploderade och tre unga män fick sätta livet till och fyra fick allvarliga skador. En av de svårast skadade Rune Stridh, bosatt i min egen hemkommun, har fått båda armarna avslitna och synen helt fördärvad på det ena ögat, under det att han f. n. har ledsyn på det andra.

Vederbörande har ännu, ett halvår efter olyckan, inte fått någon klarhet i om eller när något skadestånd kommer att utbetalas till honom för de svåra

skador han åsamkats i sin tjänsteutövning.

Han lär enligt uppgift ha blivit uppmannad att stämma kronan inför domstol för att få sin sak prövad. Det måste enligt min uppfattning anses beklagligt, för att inte säga stötande, att sådana åtgärder måste vidtagas mot vårt rättssamhälle för att få ut ett skadestånd som måste anses självklart i ett fall som detta.

Den ekonomiska kompensation som 1950 års militärskadeersättningsförordning ger är ofta otillräcklig. Denna omständighet i förening med det faktum att de lagliga möjligheterna att få ut skadestånd ofta är begränsade eller helt obefintliga visar att nuvarande rättsläge i fråga om det allmännas ekonomiska ansvar för skador, som värnpliktiga ådrager sig under sin tjänstgöring, inte är tillfredsställande. Frågan har sedan många år behandlats av riksdagen och olika statliga utredningar utan att någon tillfredsställande slutlig lösning kunnat nås.

Med stöd av det ovan anförda hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för försvarsdepartementet få ställa följande fråga:

Har statsrådet för avsikt att vidtaga åtgärder för en förbättring av militärskadeskyddet för de värnpliktiga?

Jämväl denna hemställan bifölles.

Interpellation om åtgärder med anledning av stormskadorna i södra och västra Sverige, m. m.

Herr SVENINGSSON (m) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Vid två tillfällen under september månad inträffade i södra och västra Sverige mycket svåra och omfattande stormskador. De största skadorna uppstod måndagen den 22 september.

Interpellation ang. åtgärder mot illegal narkotikahantering, m. m.

Ett tiotal människoliv gick till spillo och ett mångdubbelt större antal blev skadade. Stora skador inträffade på byggnader. Många 1 000-tal stora träd i parker och trädgårdar fick skatta åt förgängelsen. Elströms- och telefonledningar blev sönderslagna och långa strömvabrott förorsakade näringslivet och 10 000-tals familjer stora förluster. I vissa områden har telefonnätet ännu inte reparerats.

De största skadorna har dock inträffat på skogen, och enbart i södra delen av Älvsborgs län har man bedömt att mellan 1 miljon och 3,5 miljoner kubikmeter skog skadats. Det finns här i vissa områden skogsägare, som fått nära nog hela eller i varje fall 80—90 procent av sitt skogsbestånd nedröjt och sönderbrutet av stormen. Andra har fått en stormfällning som rör sig om många års avverkning.

Många års strävan från såväl skogsvårdare som skogsägare att få fram ett rationellt skogsbruk och lättavverkade bestånd raserades under några timmar.

Avverkningskostnaderna kommer att bli höga, då ett stort antal träd är sönderbrutna och flera meter av stammen måste kapas för att passa med måttet på massaved och timmer. Stora oöverstigliga rotfällen gör det riskfyllt och omöjligt att arbeta rationellt. Risktilllägg måste utgå på den ordinarie avverkningstaxan.

För att i någon mån minska förlusterna för skogsägarna vill jag ifrågasätta om inte gränserna för insättning på skogskonto bör höjas.

Det råder oro och bekymmer hos dessa 10 000-tals skogsägare, som fått skogen stormhärjad. Vad som bidrager här till är det förhållandet att det i berörda bygder inte finns tillräckligt med arbetskraft för allt uppröjningsarbete. Det är därför ytterst angeläget, att samhället i rådande situation vidtager sådana åtgärder att arbetskraft från annat håll kan tillföras det katastrofdrabbade området. Detta bör ske så snabbt som

möjligt då svårigheterna blir mångdubbelt större när snön har fallit.

I en så allvarlig situation som för närvarande råder i det stormhärjade området bör det vara samhällets skyldighet att göra en betydelsefull insats. Detta skulle vara av stor betydelse både för de enskilda skogsägarna och för landet i sin helhet.

Åberopade det anförda får jag an hålla om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för inrikesdepartementet få ställa följande frågor:

1. Kommer några åtgärder att vidtagas för att tillgodose behovet av arbetskraft för uppröjning av den stormfällda skogen i södra och västra Sverige?

2. Vill herr statsrådet medverka till att bestämmelserna om insättning på skogskonto ges en liberalare tillämpning för de skogsägare som fått sin skog stormskadad?

3. Anser herr statsrådet att beredskapen inom televerket varit tillräcklig för att möta katastrofer av förevarande slag?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spörsmål finge framställas.

Interpellation ang. åtgärder mot illegal narkotikahantering, m. m.

Herr SVENINGSSON (m) fick ånyo ordet och yttrade:

Herr talman! Trots polisens och tullens stora satsning alltifrån ingången av år 1969 har man ännu inte kommit till rätta med den illegala narkotikahanderingen och dess konsekvenser. Således har massmedia under den gångna sommaren kunnat relatera många tragiska tilldragelser, som har haft sin upprinnelse i narkotikamissbruk. Flera människoliv har förspillts. Langarnas antal torde bevisligen genom polisens insatser ha minskats, men kundkretsen

Interpellation ang. insynen i statliga företag

tycks inte minska i samma omfattning. En följd av den hårdare tull- och polisbevakningen har blivit att de mindre förslagna narkotikabrottslingarna antingen gripits eller bytt verksamhetsområde. De mera slipade och därmed farligare brottslingarna tycks stärka sina positioner och tillhandahålla i ökad omfattning relativt lättsmugglade preparat, men som samtidigt är alltmera riskfyllda att använda, t. ex. LSD.

Den katastrofkonferens, som regeringen sammankallade i slutet av år 1968 kom betydligt för sent. Polismyndigheterna tvingades gå före genom en självinitierad, temporär men unik resursomfördelning i avsikt att slå hårt mot den illegala narkotikahandlingen. Tack vare detta föredömliga initiativ och den enorma offervilja de enskilda polis- och tulltjänstemännen under året visat, har narkotikasituationen inte resulterat i den katastrof, som tycktes nära vid årsskiftet 1968—1969. Men läget är ändå mycket allvarligt. Utöver att narkotikabrotten tenderar att bli mer raffinerade, blir de våldsbrott, som har samband med missbruk av stimulantia, allt grövre. Det står nu fullt klart att den temporära resursomfördelning som polisen tvingats till i kampen mot narkotikan måste ersättas med en permanent organisation, samtidigt som de polisiära arbetsuppgifterna som fått ligga nere återupptas. Riksåklagaren har nyligen betonat att det måste tas som ett samhällsansvar att polisaktionen mot narkotikabrottsligheten fortgår med styrka den haft hittills under året. Rikspolisstyrelsen föreslår i sina petita att den i år tillämpade förstärkta yttre spaningsverksamheten permanentas och begär därmed ökade resurser.

Vårdsituationen för narkomanerna är fortfarande ytterst labil. Att t. ex. narkomaner måste vistas månader och år på fängvårdsanstalter utan egentlig vård och mycket ofta t. o. m. under kontinuerlig tillförsel av illegal narkotika kan inte vara annat än ytterligt otillfredsställande. Lika olyckligt är det att där

egentlig vård kan beredas, saknas möjligheter till effektiv eftervård. Å andra sidan hälsar man med tillfredsställelse de försök som nu görs på några ungdomsvårdsskolor till kontinuerlig terapi och uppföljning med hjälp och stöd till narkotikaoffer. Denna utveckling till en effektiviserad narkomanvård måste emellertid stärkas och ske snabbare om en jämvikt mellan tillgång och efterfrågan på vården skall kunna skönjas inom rimlig tid.

Med stöd av vad ovan anförts anhålles om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för socialdepartementet få ställa följande frågor:

1. Vill herr statsrådet upplysa kammaren om vilka resultat som hittills nåtts under 1969 av offensiven mot den illegala narkotikahandlingen?

2. Är herr statsrådet beredd förordna en särskilt kraftig resursförstärkning till polis- och tullmyndigheterna med tanke på deras insatser mot den illegala narkotikahandlingen?

3. Vilka åtgärder anser herr statsrådet under den närmaste framtiden bör prioriteras när det gäller den egentliga narkomanvården?

Det sålunda begärda tillståndet lämnades av kammaren.

Interpellation ang. insynen i statliga företag

Ordet lämnades därefter till herr **TISTAD** (fp), som anförde:

Herr talman! Insynen i de statliga företagen är klart otillfredsställande. Särskilt gäller det den ekonomiska informationen om de företag, som går mindre bra. Typiskt är, att man i det längsta sökte frammana en bild av glattad optimism beträffande Durox framtid. Även i andra fall har den information, som ägaren-staten givit om sina företag frivilligt och utan påtryckning varit bristfällig. Ett exempel utgör den knapphändiga information, som gavs i

Interpellation ang. lokaliseringen till Sannäs av en plutoniumfabrik

proposition nr 105 1969 i samband med bildandet av SMT Machine Company AB.

I proposition nr 121 angående ett statligt förvaltningsbolag föreslås två åtgärder, som dock endast gäller förvaltningsbolaget.

Riksgäldsfullmäktige skall på riksdagens vägnar utse två av fem revisorer i det föreslagna förvaltningsbolaget och tolv riksdagsledamöter skall beredas tillfälle att vara närvarande vid och ställa frågor till bolagsstämman för förvaltningsbolaget. Denna insynsmöjlighet kommer däremot inte att finnas i företag som t. ex. SMT Machine Company, vilka inte föreslås sortera under förvaltningsbolaget.

Det är i och för sig bra förslag, men de är långtifrån tillräckliga. Riksdagsmännens närvarorätt vid de statliga företagens bolagsstämmor bör vidgas betydligt. Den stora statliga företagsgruppen skiljer sig från motsvarande börsnoterade enskilda företag på så sätt, att det saknas möjligheter att genom aktieköp skaffa sig tillträde till bolagsstämman och där få information.

En arbetsgrupp inom folkpartiet har i skriften Konkurrens och balans föreslagit, att »riksdagsmännen bör ges en generell rätt att uppträda på de statliga företagens bolagsstämmor och där kunna ställa frågor om verksamheten». Det är ett realistiskt förslag, som borde kunna genomföras utan dröjsmål. Riksdagsmännens rätt att närvara på bolagsstämmor bör gälla alla statliga företag. Närvarorätten bör vidare gälla alla riksdagsmän eller i varje fall en betydligt vidare krets än vad som föreslås i fråga om det statliga förvaltningsbolaget.

Med hänvisning till det anförda anholder jag att till statsrådet och chefen för industridepartementet få ställa följande frågor:

1. Anser statsrådet att den allmänna insynen i statliga företag bör vara så omfattande som är möjligt utan att företagets verksamhet försvåras?

2. Anser statsrådet att riksdagens ledamöter bör ges generell rätt att uppträda på samtliga statliga företags bolagsstämmor och där ställa frågor om verksamheten?

På gjord proposition bifölls herr Tistads berörda anhängan.

Interpellation ang. lokaliseringen till Sannäs av en plutoniumfabrik

Herr WIRTÉN (fp) erhöll nu ordet och yttrade:

Herr talman! AB Atomenergi planerar att omkring 1975 uppföra en uppärbetningsanläggning. Denna skall dels inrymma en s. k. plutoniumfabrik för anrikning av uran, dels utgöra slutstation för allt avfall från den radioaktiva industrin. I detta syfte köpte AB Atomenergi redan 1965 mark i Sannäs i Tanums kommun norr om Grebbestad och har senare sökt förvärva ytterligare mark.

Utbrända bränsleelement från atomkraftverk skall med båt eller järnväg transporteras till anläggningen. Ytterst radioaktiva restprodukter avlägsnas och lagras i bergum under särskilda säkerhetsåtgärder under en mycket lång tid. Plutonium skall tillvaratas och återföras till kraftverken. Mycket stora krav måste ställas på lokaliseringen av en sådan anläggning. De tunga transporterna kräver hamn, väg och järnvägsförbindelser. Verket kommer att släppa ut lågaktivt avfall och måste därför ligga nära öppet hav. Vidare måste finnas tillgång till stora mängder sötvatten. Det måste finnas bra berg att spränga in delar av anläggningen i. Med hänsyn till säkerhetsriskerna måste anläggningen ligga på behörigt avstånd från större tätort — ca 20 km har uppgetts. AB Atomenergi uppger att de undersökningar man gjort av kuststräckan Sundsvall—Strömstad visat att Sannäsområdet i Bohuslän är den lämpligaste lokaliseringsorten för en uppärbetningsanläggning.

Det finns en rad betänkligheter i samband med planläggningen och lokaliseringen av detta verk.

a) Om lokalisering av en uppberedningsanläggning till Sverige är nödvändig måste den ske inom ramen för riksplaneringen. Kuststräckan från Fjällbacka upp till den norska gränsen har med undantag för Strömstadsregionen hittills betraktats som ett reservat för turism och friluftsliv. Det är ett område som har tillgång till landets bästa badvatten och goda utvecklingsmöjligheter för sommarbebyggelse och turism. En av tankegångarna bakom riksplaneringen har varit att samla industri till ett begränsat antal orter. Att ta nya delar av hittills industrilösa kustområden för industrilokalisering är inte lämpligt. Det bör ytterligare undersökas om det är möjligt att av säkerhetsskäl förlägga en industri av detta slag till något av de områden som reserverats för industrialisering.

b) Från miljösynpunkt måste skadeverkningarna från en sådan här anläggning kunna överblickas. Radioaktivt avloppsvatten skulle genom tunnel släppas ut i Skagerack, kylvatten i den mindre Sannäsfloden. Ytterligare radioaktivt spill går ut genom skorstenar. Naturvårdsrådet i Göteborg och statens planverk har inte kunnat tillstyrka ytterligare markförvärv.

c) Planeringen av fabriken har gjorts utan tillräcklig insyn från allmänhet och en del berörda myndigheter. Flera inkopplade myndigheter har begärt ytterligare information och framhållit att det inte är klarlagt om lokaliseringen är lämplig från synpunkter som vatten- och naturvård, bebyggelseplanering etc. Någon tillfredsställande utredning om alternativa lägen för en lokalisering har inte presterats. Någon betryggande analys av vilka konsekvenser spridningen av radioaktiva ämnen får har inte offentliggjorts. Informationen till allmänheten om konsekvenserna av en ev. lokalisering har varit otillräcklig. Det har bl. a. lett till att fritidsbyar

och fritidsstugor nu byggs i omedelbar anslutning till det område AB Atomenergi förvärvat.

Lokaliseringen av plutoniumverket till Sannäsområdet kan ses som ett exempel på en planering som skett utan allmänhetens insyn. Det är en skärningspunkt mellan miljö- och fritidsintressen och det statliga AB Atomenergis intresse. Man kan förstå en kommun som vill ha tung industri inom sitt område, när sådan industri där saknas, men lokaliseringen av en så speciell verksamhet till en bestämd ort måste ske under hänsyn till riksplaneringens syften och krav och under öppenhet och med redovisning av alternativ och skadeverkningar.

Med hänvisning till det anförda anholder jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för civildepartementet få ställa följande frågor:

1. Anser statsrådet att en lokalisering av AB Atomenergis uppberedningsanläggning till Sannäs är lämplig med hänsyn till riksplaneringens syften och krav, behovet av fritidsområden och riskerna för skadlig miljöpåverkan?

2. Vill statsrådet medverka till att en förutsättningslös utredning görs och öppet redovisas om alternativa lokaliseringssorter för en anläggning av denna typ, där hänsyn tas till riksplaneringens syften och miljövårdens krav?

Även denna anhållan bifölles.

Anmälades och bordlades en av herr Nilsson, Yngve, m. fl. undertecknad motion, nr 1061, i anledning av riksdagens revisorers framställning angående förvaltningen av vissa kungl. slott, m. m.

Meddelande ang. enkel fråga

Meddelades, att jämlikt § 20 i kammarens ordningsstadga följande enkla fråga den 15 oktober framställdes av herr Nilsson, Ferdinand, (cp) till herr

Meddelande ang. enkel fråga

statsrådet och chefen för inrikesdepartementet: »Har Statsrådet sin uppmärksamhet fästad på de svårigheter — påtalade exempelvis i remissyttrandet av länsstyrelsen och planeringsrådet i Uppsala — som i orter belägna nära gräns till s. k. stödområde skapats av de olika förutsättningarna att erhålla statligt stöd vid nyetablering av företag eller för utveckling av befintliga industrier? Vill Statsrådet därvid särskilt bevaka att statliga stödåtgärder i lokaliseringssyfte, ev. stöd åt s. k. statskommunala industribyggnads-

företag, icke som i enskilda fall förekommit och nyligen åter befarats ske utnyttjas för att locka företag från en industrifattig ort till en annan?»

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.16.

In fidem

K.-G. Lindelöw

/Solveig Gemert

Fredagen den 17 oktober

Kammaren sammanträdde kl. 14.00.

Upplästes en till kammaren inkommen skrivelse av följande lydelse:

Till riksdagen

Undertecknad, Bengt Olof Norling, får härmed anhålla om befrielse från mitt uppdrag som suppleant för fullmäktigen i riksbanken herr Per Valfrid Åsbrink, från och med den 1 juli innevarande år, på grund av att jag då frånträder min tjänst som Landsorganisationens i Sverige sekreterare.

Stockholm den 30 juni 1969

Bengt Norling

Det antecknades, att herr Bengt Olof Norling den 21 maj 1969 utsetts till suppleant för herr Per Valfrid Åsbrink i dennes egenskap av fullmäktig i riksbanken för valperioden 1969—1972.

På särskilda propositioner biföll kammaren berörda anhållan samt beslöt, att med anledning därav val av en suppleant för herr Åsbrink efter herr Norling skulle i föreskriven ordning anställas.

Vidare upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till riksdagens första kammare

Undertecknad anhåller härmed om ledighet från riksdagsarbetet från och med den 25 oktober 1969 tills vidare för deltagande i FN:s generalförsamlings tjugufjärde ordinarie möte.

Stockholm den 16 oktober 1969

Alva Myrdal

Den begärda ledigheten beviljades för den tid, som åtginge för uppdragets fullgörande.

Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 109, med förslag till lag om vissa rättigheter för statslösa personer och politiska flyktingar;

nr 118, med förslag till lag om förbud mot professionell boxning m. m.; och

nr 119, med förslag till lag om ändring i giftermålsbalken m. m.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 120, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 121, angående ett statligt förvaltningsbolag, m. m.; samt

nr 122, angående Vänerns och Vätterns förbindelse med västerhavet.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 123, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts proposition nr 124, med förslag till lag om ändring i ärvdabalken, m. m., hänvisades propositionen, såvitt den avsåg ändring i förordningen om arvsskatt och gåvoskatt, till bevillningsutskottet samt i övrigt till lagutskottet.

Föredrogos bankoutskottets anmälningar jämlikt § 21 riksdagsstadgan, att till utskottet inkommit framställningar

Meddelande ang. enkla frågor

dels från fullmäktige i riksbanken angående nybyggnad för riksbankens huvudkontor,

dels från fullmäktige i riksbanken angående ombildande av vissa ordinarie tjänster i riksbanken,

dels ock från riksdagens revisorer angående omorganisation av revisorernas kansli.

Framställningarna hänvisades till bankoutskottet.

Vid föredragning av motionen nr 1061 hänvisades densamma, såvitt den avsåge driften av affärsrörelserna vid Drottningholms slott och vid Gripsholms slott samt förvaltningen av Drottningholms kungsgård, till statsutskottet och i övrigt till konstitutionsutskottet.

Anmälades och bordlades Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade proposition nr 126, med förslag till lag om kommunalt partistöd.

Anmälades och bordlades följande motioner:

nr 1062, av herr *Alexanderson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 99, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.; och

nr 1063, av fru *Hamrin-Thorell m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts

proposition nr 118, med förslag till lag om förbud mot professionell boxning m. m.

Meddelande ang. enkla frågor

Meddelades, att jämlikt § 20 i kammarens ordningsstadga följande enkla frågor den 16 oktober framställts, nämligen

av herr *Schött* (m) till hans excellens herr statsministern: »Vilka åtgärder kommer regeringen att vidtaga för att förhindra att Gotska Sandön avfolkas i samband med den bebadade fyrautomatiseringen?»; samt

av herr *Strandberg* (m) till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet: »Vill Statsrådet medverka till att löntagare som erhåller lön på s. k. postlönekonto ges möjlighet att automatiskt föra över lönen till av löntagaren önskat konto i annan bank?»

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 14.03.

In fidem

K.-G. Lindelöw

/Solveig Gemert